

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

shes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson

Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus

Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

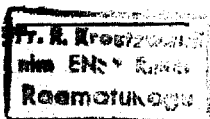
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 34

Tallinn, 25. augustil 1936

II aastakäik

SISU:	Lhk.	CONTENTS:	Page
PÖLLUMAJANDUS		AGRICULTURE	
Viljasaagihinnang 15. augustiks	612	<i>Crop Estimates for August 15 th. . . . .</i>	612
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS		INDUSTRY AND TRADE	
Väliskaubandus juulis 1936. a.	613	<i>Foreign Trade in July, 1936 . . . . .</i>	613
Väliskaubandus 1936. a. I poolel võrreldes teiste riikidega	616	<i>Foreign Trade during First Half year of 1936 as Compared with other Countries . . . . .</i>	616
Lühiuudiseid	617	<i>Sundry Information . . . . .</i>	617
HINNAD		PRICES	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	619	<i>Prices and Quotations . . . . .</i>	619
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD		AGRICULTURAL MARKETS	
Võifurg	618	<i>Butter Market . . . . .</i>	618
Põllumajanduslik väljavedu	620	<i>Exports of Agricultural Products . . . . .</i>	620
Juustuturg	620	<i>Cheese Market . . . . .</i>	620
Peekoniturg	621	<i>Bacon Market . . . . .</i>	621
Tapaloomade- ja lihaturg	621	<i>Cattle and Meat Market . . . . .</i>	621
Kanamunaturg	622	<i>Egg Market . . . . .</i>	622
Piimaturg	623	<i>Milk Market . . . . .</i>	623
Teraviljaturg	623	<i>Grain Market . . . . .</i>	623
Aedviljaturg	624	<i>Vegetable Market . . . . .</i>	624
Kalaturg	624	<i>Fish Market . . . . .</i>	624
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID		FOREIGN COUNTRIES	
Uudiseid Läti majandusest	625	<i>Economic News from Latvia . . . . .</i>	625
INFORMATSIOONI OSA		INFORMATION PART	
Eesti Panga nädalaaruanne	625	<i>Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return</i>	625
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Taani kaubandus Saksa ja Inglisega	626	<i>Danish Trade with Germany and Great Britain</i>	626
Võieksporti võimalusi P.-Am. Ühendriigesse	627	<i>Possibilities of Butter Export to U.S.A. . . . .</i>	627
NSVL-u või väljavedu	627	<i>Butter Export of U.S.S.R. . . . .</i>	627
Eesti väliskaubanduse bilanss	627	<i>Estonian Trade Balances . . . . .</i>	627

PÖLLUMAJANDUS

VILJASAAGIHINNANG 15. AUGUSTIKS.

CROP ESTIMATES FOR AUGUST 15 th.

Käesolev suvi oli päikeserikas, seejuures mitmel pool aga sademeteväene. Juuli teisel ja augusti esimesel poolel oli sademeid üldiselt rohkem kui kuu aega varem, kuid siiski mitte kõikjal küllaldaselt. Riigi Statistika Keskbüroo põllumajandus-korrespondendid teatasid 15. augustiks, et viimase kuu kestel oli sademeid rahuldavalt 45%, vähe ja liiga vähe 50% ja palju 5%. Seega märkisid sademete vähesust pooled korrespondendest. Väheseid sademeid märgitakse kõigis maades, kuid Lõuna-Eestis siiski enam kui Põhja-Eestis.

Päikeserikas, võrdlemisi kuiv ilmastik soodustas põllutööde tegemist. Viljade kasv ei edenenud mitmel pool vähesete sademete tõttu küllalt rahuldavalt. Vili jäi neis kohis kihikeseks ja hõredaks, mistõttu väljaand kujuneb kasinaks. Neis paigus, kus vihma tuli enam, kujunes viljakasv ilusaks ja ka väljaand on hea. Päikeserikas ilmastik soodustas viljade valmistamist.

Rukkilõikikus jõudis kätte võrdlemisi vara. Ilusa ilmastiku tõttu teostati rukkilõikust kiirelt, samuti peks toimus soodsalt. Pekstuga selgus ka rukki tegelik väljaand. Mitmel pool ei andnud rukis nii palju vilja, kui loodeti varem, mistõttu augusti hinnang langes 7 punkti võrreldes eelmise kuuga. Viimase hinnangu järgi kujuneb rukkisaak üleriigi keskmiselt ha kohta 11,1 kv., mis moodustab viimase kümne aasta keskmisest saagist 92%. Üksikute maade järgi arvatakse tänavust rukkisaaki ha kohta: Viru 11,6 kv, Järva 11,9, Harju 11,5, Lääne 10,6, Saare 10,0, Pärnu 11,6, Viljandi 13,1, Tartu 11,5, Valga 11,0, Võru 9,0 ja Petseri 9,7 kv. Saak on üksikute maade keskmiselt kaunis ühtlane. Võrreldes viimase kümne aasta keskmisega on saak nõrgem Viljandi- ja Tartumaal, esimeses 15% ja teises 11% alla keskmist. Vastavalt tänavusele rukkikasvupinnale ja viimasele saagihinnangule võib arvutada rukki kogusaaki 150 000 tn-le. Mõõdunud aasta samaaegne hinnang võrdus 165 000 tn-ga. Lõppkokkuvõtte järgi saadi mõõdunud aastal rukist 173 000 tn. Mõõdunud aastal saadi ru-

kist ha kohta üleriigi keskmiselt 11,9 kv, seega ainult vähe rohkem kui loodetakse tänavu viimasel hinnangul. Kogusaagivähe tänavu on tingitud peamiselt kasvupinna vähenemisest. Mõõdunud aasta sügis oli erakordselt sademeterikas ja see takistas rukkikülvi. Rukkikülvipind vähenes 135 000 ha-le eelmise aasta 145 000 ha-lt. Tänavusele rukki kogusaagile võrdluseks olgu märgitud, et rukist saadi 1931. a. — 148 000 tn, 1929. a. — 145 000 tn ja 1928. a. — 140 000 tn. Erakordselt rikkail saagiaastail saadi rukist: 1933. a. — 222 000 tn ja 1934. a. — 230 000 tn. Tänavune rukki kogusaak võrdub 1925—29. a. keskmisega, mis oli 151 000 tn. Võrreldes mõõdunud aastaga arvatakse tänavust rukki kogusaaki väiksemaks Pärnumaal 2 600 tn, Viljandi- 5 000, Tartu- 14 400, Valga- 2 800, Võru- 7 500, Petseri- 4 100 tn ja suuremaks Viru- 3 800, Järva- 2 400, Harju- 3 900, Lääne- 700 ja Saaremaal 2 200 tn.

Nisuhinnang jäi ligidaselt juuli tasemele. Talinisuasaaki võib ennustada üleriigi keskmiselt ha kohta 11,9 kv, mis moodustab viimase kümne aasta keskmisest 92%. Suinisuasaaki arvatakse ha kohta 9,3 kv, mis moodustab viimase kümne aasta keskmisest 94%. Üksikute maade järgi arvatakse nisusaaki (esimene arv tali-, teine suinisu): Viru 11,9 — 10,0, Järva 12,6 — 10,5, Harju 13,4 — 9,5, Lääne 11,6 — 8,7, Saare 10,3 — 7,6, Pärnu 12,4 — 9,6, Viljandi 13,1 — 9,7, Tartu 11,5 — 9,5, Valga 10,9 — 8,7, Võru 9,8 — 8,0 ja Petseri 9,1 — 8,7 kv.

Talinisu-külvipind vähenes mõõdunud aasta sügisel ebasoodsate külviolude tõttu 17 000 ha-le eelmise aasta 21 000 ha-lt. Seevastu suurendati suinisu-külvipinda tänavu kevadel 46 500 ha-le eelmise aasta 41 500 ha-lt. Vastavalt neile külvipindadele ja viimase saagi hindede kujuneb talinisu kogusaak tänavu 20 000 tn-le ja suinisu kogusaak 43 000 tn-le. Mõõdunud aastal saadi talinisu 25 000 tn ja suinisu 36 000 tn, mis moodustab kogusummas 61 000 tn. Tänavust nisusaaki kokku arvatakse 63 000 tn-le, seega pisut

suuremaks kui möödunud aastal. Üksikute maade järgi kujuneb saak ligidaseilt möödunud aasta tasemele. Kvaliteedilt kujuneb tänavune nisusaak kahtlemata paremaks. Ilmastik on tänavu koristamiseks soodus, kuna möödunud aastal idandasid suured vjhma-sajud palju vilja põllul.

Loomasöödate ravilja valmistamine toimub tänavu samuti varakult. Kokkupanek areneb jõudsasti, peksutulemuste kindlamaks hinnanguks läheb veel aega. 15. augusti peale tehtud hinnangu järgi arvatakse ha kohta saaki: odrast 8,2, kaerast 8,7 ja segaviljast 9,8 kv. Need saagid moodustavad viimase klimne aasta keskmisist vastavalt 83%, 92% ja 91%. Kogusummas võib arvata tänavust saaki (sulgudes eelmise aasta saagi-arvud) odrast 84 000 tn (92 000), kaerast 121 000 tn (134 000) ja segaviljast 81 000 tn (87 000). Üksikute maade järgi kujuneb tänavune saak võrdseks või pisut suuremaks möödunud aasta saagist Viru-, Järva- ja Harjumaal, kuna kõigis teisis jääb väiksemaks.

Kartulik kasvuks oli viimase kuu ilmastik soodus, mistõttu kartulist võib loota rahuldavat saaki.

Linasaagi hinnang võrreldes eelmise

kuuga tõusis 6 punkti ja ületab viimase kümne aasta keskmise 5 punkti võrra. Lina all oli tänavu 28 000 ha ja ha kohta arvatakse kiusaaki 315 kg. Kogusummas kujuneb lina-kiusaak 8 900 tn-le, mis jääb möödunud aasta saagist siiski väiksemaks 1 500 tn. Möödunud aastal oli kasvupind suurem 1000 ha ja ka keskmine saak ha kohta oli kõrgem.

Heinasaak kujunes tänavu paremaks möödunud aasta saagist. Põldheina-kasvupind laienes ja selle arvel suurenes kogusaak 522 000 tn-le möödunud aasta 494 000 tn vastu. Niitheinasaak kujunes samuti suuremaks. Seda arvatakse 1 170 000 tn-le möödunud aasta 852 000 tn vastu. Heinategemisaeg oli soodus. Hein tehti korralikult ja on kvaliteedilt kõrgeväärtuslik. Korrespondendid hindavad tänavust heinakvaliteeti võrdseks 4,2 palliga (viie pallise hinde järgi). Möödunud aastal hinnati heinte väärtust 2,9 pallile. Heinte väärtus on üle maa hea. Saagi koristamiseks oli tänavune ilmastik senini soodus. See toimub kiirelt ja ilma lisakulutusteta. Ühtlasi saadakse saak kätte rikkumatult ja see aitab kvaliteedilt täita seda, mis mõne vilja saak jääb koguselt väiksemaks heast saagiaastast.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS JUULIS 1936. A. — FOREIGN TRADE IN JULY, 1936.

Kaubavahetuses välismaaga saavutati juulis tasakaal. Võrreldes 1. a. juuli andmetega kasvas sissevedu 1,5 milj. kr. (24,7%) võrra, kuna väljavedu andis 580 tuh. kr-le (7,3%) ulatuvat tagasiminekut. Käibe tõus, mis ulatus tänavu 7 kuu jooksul 10,2 milj. kr-le (12,6%), toimus peamiselt suurenenud sisseveo arvel. Sissevedu kasvas 9,2 milj. kr. ehk 24,9% ja väljavedu 970 tuh. kr. ehk 2,2% ning kaubavahetuse bilanss kujunes 1,7 milj. kr. võrra passiivseks, kuna 1. a. samal ajavahemikul see oli 6,5 milj. kr. võrra aktiivne.

Väljavedu. — Exports.

Võrreldes 1. a. juuli andmeid 1. a. omadega, näeme väljaveetud kaupade koostises

möödukat tagasiminekut. Kõige enam kahanen toit- ja maitseainete (11,9%), siis valmissaaduste (5,6%) ja viimaks toor- ja poolvalmisainete (2,8%) väljavedu.

Toit- ja maitseainete väljaveo langus toimus peamiselt kahanenud teraviljaekspordi arvel. Teraviljamüük välisturgudele, mis ulatus 1. a. juulis 874 tuh. kr-le, langes tänavu 232 tuh. kr-le — seega 642 tuh. kr. (73,5%) võrra. Ka kartulite ekspord oli tänavu 632 tn (81,4%) väiksem kui mullu, ning või ja munade väljavedu kahanen peamiselt koguselt, kuna väärtus jäi tänavu püsivad soodsamate hindade tõttu peagu endiseks. Toit- ja maitseainete rühma olulisemaist ainest suurenes ainult liha ja lihakauba välja-

vedu — koguselt 245 tn (117,8%) ja väär-
tuselt 296 tuh. kr. (149,5%) võrra. Välistur-
gudele müüdnud liha ja lihakaubast kasvas
kõige enam lihakonservide väljavedu — 29
tuh. kr-lt 125 tuh. kr-le — seega enam kui 4
kordseks ja peekoniekspord 113 tuh. kr-lt
298 tuh. kr-le ehk ligi 3-kordseks. Ka looma-
ja lambalihamüük välisturgudele näitas tõusu.

Toor- ja poolvalmisainete rüh-
ma olulisemast aineist suurenes väärtuselt
põlevkiviõli väljavedu ligi 4-kordseks, lina ja
takkude ning bensini väljavedu 2½-kordseks
ja toornahkade väljavedu enam kui 2-kord-
seks. Kahanemine esines peamiselt metsa-
materjali ja tselluloosi väljaveos — esimene
1,6 milj. kr-lt 1,1 milj. kr-le (31,3%) ja teine
542 tuh. kr-lt 435 tuh. kr-le (19,7%), kuna
kunstsarve eksport jäi üldjoonis endiseks.

Valmissaaduste väljavedu kahanes
peamiselt vineeri ja tootlõhjade ning ajalehe-
ja trükipaberi vähenenud ekspordi tõttu.
Võrreldes 1. a. juuli andmetega langes vineeri
ja tootlõhjade väljavedu väärtuselt 9,7%,
ajalehe- ja trükipaberi 18,8%, puuvillariide
14,9% ning džuuatriide ja -kottide 11,5%.
Tõus esines peamiselt jämeda, linase riide
(80,0%) ja tahvelklaasi (171,4%) väljaveos,
kuna tsemendi väljavedu, mida 1. a. juulis ei
olnud, ulatub tänavu samal kuul 237 tn-ni.

Väliskaubanduse käive juulis 1935—36.

Turnover of July Foreign Trade, 1935—36.

	Juuli		1. I — 31. VII		1. I — 31. VII 1935 1935 = 100
	1936	1935	1936	1935	
	1000 kr. — in 1000 Kr.				
Väljavedu — Exports	7 350	7 030	44 058	43 890	+2,2
Sissevedu — Imports	7 396	5 022	40 401	37 152	+24,9
Käive — Turnover	14 736	13 852	91 057	80 899	+12,0
Väljavedu ± Exports ±	-36	+208	-1745	+6534	
	1000 tn. — in 1000 tns.				
Väljavedu — Exports	58	64	234	260	-13,0
Sissevedu — Imports	34	24	188	145	+29,7
Käive — Turnover	87	88	422	414	+1,9

Elusloomade rühmas suurenes ainult
sigade eksport, kuna kõikide teiste väljavedu
osutus mõõdukalt tagasiminekut. Elussigade
väljavedu kasvas 478 sealt 1108 seale, kuna
nende eest saadud rahasumma suurenes 37
tuh. kr-lt 78 tuh. kr-le — seega nii koguselt
kui väärtuselt enam kui 2-kordseks.

Sissevedu — Imports.

Järginud sisseveetud kaupade koostist ja
võrrelnud neid 1. a. juuli andmetega, näeme
suuremat aktiivsust valmissaaduste sisse-
veos, kuna toit- ja maitseainete sisseveo tõus
oli tagasihoidlikum. Valmissaaduste sissevedu
ületas 1. a. juuli arvud 1,4 milj. kr. (42,1%) ja
toit- ning maitseainete 127 tuh. kr. (27,4%)
võrra, kuna toor- ja poolvalmisainete sisse-
vedu kahanes 87 tuh. kr. (4,2%) võrra.

Kaubarühmade osatähtsus väärtuselt

1. I—31. VII 1935—36 (%).

Percentages of Separate Groups of Merchandise
According to Value I.I—31.VII 1935—36.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1936	1935	1936	1935
I Elusloomad — Animals, living	5,8	1,4	0,1	0,1
II Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stim. Bever.	33,4	35,3	10,7	6,9
III Toor- ja poolvalmisained — Raw and Semi-Manufact. Ma- terials	—	40,1	28,1	33,5
IV Valmissaadused — Manufactu- red Articles	38,1	—	28,2	60,9
V Kallismetallid ja -kivid — Pro- cious Metals and Stones	22,7	—	0,0	0,1
Kokku — Total	100	100	100	100

Valmissaaduste rühmas esines tõus
kõikides allrühmades, arvatud välja vaid puu-
tööstussaaduste rühm, mille sissevedu tõm-
bus kergelt tagasi. Ühes tublisti suunenud
põllutöömehhanismide ja -riistade, jõu- ja tööma-
sinade ning elektrimasinate, -aparaatide ning
-tarvetega hõlmas tõus õige elavalt ka pabe-
ritööstussaaduste, tekstiiltööstussaaduste, me-
tallkauba, instrumentide ja aparaatide, trans-
portvahendite ning metallide sissevedu. Võr-
reldes 1. a. juuli andmetega paisus põllutöö-
masinate ja -riistade ning jõu- ja töömasi-
nate sissevedu enam kui 2-kordseks. Peagu
sama võrra suurenes ka elektrimasinate,
-aparaatide ning -tarvete sissevedu, kuna inst-
rumentide ja aparaatide import kasvas 48,5%,
paberitööstussaaduste 40,5%, tekstiiltöös-
tussaaduste 39,0%, metallide 20,0% trans-
portvahendite 37,1% ja metallkauba 38,1%.
Absoluutarvudes suurenes jõu- ja töömasinate
sissevedu 294 tuh. kr., põllutöömehhanismide 260
tuh. kr., tekstiiltööstussaaduste (peamiselt
villase ja kunstsiidilõnga ja -niidi arvel) 180
tuh. kr., elektrimasinate ja -aparaatide ning

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — Principal Commodities of Foreign Trade

	Juuli — July				1./I—31./VII			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935
VÄLJAVEDU — EXPORTS.								
Uldse: — Total:								
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	1 234	735	110	104	25 281	8 213	2 571	605
II. Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stim. Bever.	3 822	9 694	3 110	3 532	32 452	43 759	14 939	15 400
Sellest: — thereof:								
Teravili — Corn	1 150	6 415	232	874	8 780	20 083	1 065	2 667
Kartul — Potatoes	144	776	7	31	10 338	8 904	547	340
Või — Butter	1 204	1 483	1 916	1 973	5 341	5 695	7 783	7 584
Munad — Eggs	5 323	6 077	266	272	22 597	26 319	966	992
1000 tk. ton.	313	359			1 335	1 565		
Liha ja lihakaup — Meat and Meat Products	453	208	494	1 08	3 200	2 497	3 235	2 302
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	45 243	51 405	2 615	2 689	176 504	203 336	16 997	17 501
Sellest: — thereof:								
Toornahad — Hides undressed	58	33	188	88	460	311	953	541
Metsamaterjal — Timber Materials	33 026	39 862	1 109	1 614	57 602	116 657	3 330	4 802
Tselluloos — Cellulose	3 736	4 920	486	542	35 341	41 854	3 394	4 790
Lina ja -takud — Flax and Tow	392	125	367	146	5 891	4 038	6 934	4 736
Bensiin — Benzine	313	118	84	35	2 068	785	681	245
Põlevkiviõli — Shale-Oil	1 998	683	137	37	7 581	9 581	424	424
Kunstsarv — Artificial Horn	43	46	97	103	330	383	740	747
IV. Valmissaadused — Manufactured Articles	3 886	2 854	1 515	1 605	25 174	21 424	10 119	10 176
Sellest: — thereof:								
Vineer ja -toolipõhjad — Plywood and Chair-backs	1 121	1 321	299	331	10 538	10 101	2 304	2 207
Ajalehe- ja trükipaber — News-a. other Printing Paper	508	636	95	117	3 725	4 313	714	799
Puuv. lõng ja -niit — Woollen Yarn and Thread	105	104	264	263	5 561	624	1 324	1 673
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	86	81	302	355	659	540	2 278	2 136
Linane riie jäme — Linen, coarse	49	27	99	55	247	198	501	403
Džuuiriie ja -kotid — Jute Cloth and Sacks	121	144	69	78	649	953	377	563
Tsement — Cement	237	—	10	—	—	558	—	25
Tahvelklaas — Sheet Glass	437	160	76	28	3 126	1 662	500	295
V. Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	—	—	—	—	—	0	—	4
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Uldse: — Total:								
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	8	7	1	1	180	49	40	20
II. Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stim. Bever.	5 969	5 150	590	463	48 996	29 544	4 933	2 548
Sellest: — thereof:								
Heeringad — Herrings	691	852	105	65	1 700	1 044	264	146
Sool — Salt	1 928	2 079	33	39	16 607	18 972	270	264
Suhkur — Sugar	2 795	2 375	319	270	14 083	12 284	2 057	1 332
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	19 079	11 993	1 992	2 079	96 114	81 775	13 025	12 467
Sellest: — thereof:								
Toortubak — Tobacco unmanufact.	82	59	113	108	428	324	657	561
Toornahad — Hides undressed	131	169	143	150	992	958	1 084	831
Džuuut — Jute	172	224	55	58	1 182	1 485	859	364
Puuvill — Cotton	561	621	657	806	3 259	3 178	3 920	4 185
Vill — Wool	43	61	142	163	207	269	652	786
Kivistüsi ja koks — Coal and Coke	7 762	3 875	134	63	31 525	25 484	522	418
Petrooleum — Petroleum	1 470	1 056	95	62	7 293	6 477	470	379
Bensiin — Benzine	772	708	73	67	4 123	3 022	404	261
Väetised — Fertilisers	1 100	3 316	36	130	20 244	23 312	1 220	1 339
Väävel puhastam. — Sulphur unpurified	—	—	—	—	3 683	3 207	309	288
IV. Valmissaadused — Manufactured Articles	8 458	6 795	4 799	3 377	43 158	33 703	28 280	22 072
Sellest: — thereof:								
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	2	3	21	36	58	101	619	1 297
Villane lõng ja -niit — Woollen Yarn and Thread	37	28	302	200	198	138	1 531	1 020
Kunstsiidi lõng ja -niit — Rayon Yarn and Thread	34	19	164	109	159	143	918	831
Raud ja teras — Iron and Steel	3 810	3 032	547	472	18 484	15 591	2 880	2 438
Kummi ja k. kaup — Rubber and Rubber Goods	45	27	114	79	308	242	393	707
V. Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	0	0	4	2	1	0	103	45

-tarvete 164 tuh. kr., metallkauba 146 tuh. kr., transportvahendite 129 tuh. kr. ja metallide sissevedu 106 tuh. kr. Neist arvudest selgub, et tõus valmissaaduste rühmas toimus peamiselt toormaterjalide ja tootmisvahendite arvel.

Toor- ja poolvalmisainete sissevedu kahanes peamiselt tagasitõmbunud puuvillaimpori tõttu. Ka väetiste ost välisriikidelt näitas õige tugevat langust, kuna tõus esines peamiselt kivisöe ja koksi ning petrooleumi sisseveos. Võrreldes 1. a. juuli andmetega kahanes puuvilla sissevedu 149 tuh. kr. (18,5%) ja väetiste import 94 tuh. kr. (72,3%) võrra, kuna kivisöe ja koksi sissevedu kasvas nii koguselt kui väärtuselt 2-kordseks, petrooleumi 1½-kordseks ja bensiini sissevedu (väärtuselt) 9,0% võrra.

Toit ja maitseainete rühma olulisemaist aineist suurenes suhkruga ja heeringate sissevedu, kuna soolaimport näitas tagasimi-

neket. Võrreldes 1. a. andmetega kasvas heeringate sissevedu koguselt ligi 2-kordseks ja väärtuselt 61,5% võrra. Ka suhkruimport kasvas väärtuselt 18,1% võrra, kuna soola sissevedu näitas tagasimineket.

Tähtsamaist välisriikidest tõusis kaubavahetus k. a. juulis (võrreldes 1. a. juuliga): Briti, Saksa, P.-Am. Ühendriikide, Rootsi, NSVL., Poola ja Norraga, kuna kahanes: Läti, Prantsuse, Soome ja Leeduga. Neist riikidest oli meil k. a. juuli kaubavahetuse bilanss aktiivne: Britiga +1,8 milj. kr., Soomega +253 tuh. kr. ja Lätiga +63 tuh. kr., kuna passiivne oli: Saksaga —898 tuh. kr., P.-Am. Ühendriikidega —401 tuh. kr., Rootsiaga —116 tuh. kr., NSVL-ga —84 tuh. kr., Leeduga —14 tuh. kr. ja Prantsusega —8 tuh. kr. Võrreldes 1. a. näeme aktiivsuse tõusu asemel ainult selle kahanemist ja peamiselt Saksa, Läti ja Soomega kuna passiivsus süvenes Rootsi, NSVL- ja Leeduga.

VÄLISKAUBANDUS 1936. A. I POOLEL VÕRRELDES TEISTE RIIKIDEGA.

FOREIGN TRADE DURING FIRST HALF YEAR OF 1936 AS COMPARED WITH OTHER COUNTRIES.

Maailmakaubanduse käibe suurenemise juures k. a. I poolel, võrreldes eelmise kahe aasta sama ajaga, suurenes samuti Balti ja Skandinaavia riikide oma, kusjuures peagu kõigi tähendatud riikide väliskaubanduse areng toimus soodsamalt kui maailmakaubanduse ja eriti Euroopa agraarmaade väliskaubanduse käibe kokku.

Maailmakaubanduse käive väärtuse järgi, arvatult vastavate maade vääringuis¹⁾ ületas 1935. a. I poolel 1934. a. I poole 4,4%, kuna Euroopa agraarmaade käive isegi vähenes 0,2% võrra. Praegu veel ei ole andmeid maailma väliskaubanduse käibe kohta k. a. I poolel, kuid aasta I veerandil ületas maailma väliskaubanduse käive eelmise aasta sama aja käibe 8,7% ja 1934. a. I veerandi oma 13,5%. Euroopa agraarmaade väliskaubanduse kogu käibe areng osutus ebasoodsamaks. K. a. I veerandil oli mainitud riikide väliskaubanduse käive kokku suurenenud eelmise aasta sama aja vastu vaid 5,4% ja 1934. a. I veerandi vastu 7,1%.

Balti ja Skandinaavia riikide väliskaubanduse käive üksikult võetult suurenes kolme viimase aasta I poolel pidevalt. Erandiks osutusid vaid Leedu ja Poola, kus väliskaubanduse käive möödunud aasta I poolel kahanes. Ent k. a. I p. osutavad suurenemist kõigi tähendatud riikide väliskaubanduse käibed. Võrreldes 1935. a. I poolega osutas tõhusamat väliskaubanduse käibe tõusu Soome (18,9%) ning Leedu (18,3%) ja alles nende järele tuleb Eesti (13,9%), kelle väljaveovõimalusile avaldasid ebasoodsat mõju ilmastikulud möödunud aastal. Võrreldes viimase kahe aasta väliskaubanduse käibe arengut, s. o. 1936. a. 1934. aastaga, osutub viimane suurimaks Eestis, kus ta suurenes k. a. I poolel võrreldes 1934. a. I poolega 46,2%. Alles siis järgneb Läti väliskaubanduse käibe suurenemine (29,7%).

K. a. I poolel suurenes väljavedu kõigis Balti ja Skandinaavia riiges, kuigi samal ajal möödunud aastal võis panna tähele veel selle vähenemist Poolas, Norras ja Leedus. Viimase ekspordi tõus osutub k. a. suurimaks (23,7%).

¹⁾ Vt. „Majandusteated“ nr. 50 1935. a.

Balti ja Skandinaavia maade väliskaubanduse areng 1934.—36. a. I poolaastal (väärtuselt).

Development of Foreign Trade of Baltic and Scandinavian Countries during First Half Year of 1934—36 (Value).

Milj. vastava maa valuutas. — In Mill. of Corresponding National Currencies. Suurenemine (+) Väheneimine (—) Increase (+) Decrease (—)

	1936	1935	1934	1934=100	1935=100
KAIVE — TURNOVER.					
1. Eesti	76,3	67,0	52,2	+46,2	+13,9
2. Läti	105,8	98,8	81,6	+29,7	+ 7,1
3. Soome	5693,7	4787,6	4554,7	+25,0	+18,9
4. Rootsi	1411,2	1246,8	1178,4	+19,7	+13,1
5. Norra	741,6	660,0	654,0	+13,4	+12,4
6. Taani	1336,1	1253,8	1187,4	+12,5	+ 6,5
7. Leedu	161,1	136,2	145,3	+10,9	+13,3
8. Poola	943,0	859,0	865,8	+ 8,9	+ 9,8

	1936	1935	1934	1934=100	1935=100
SISSEVEDU — IMPORTS.					
1. Eesti	39,0	31,2	25,0	+56,0	+24,9
2. Soome	2820,5	2402,9	2187,0	+29,0	+17,4
3. Rootsi	755,6	675,6	609,6	+24,0	+11,8
4. Poola	458,9	416,4	393,2	+16,7	+10,2
5. Norra	430,0	382,8	371,0	+15,9	+12,3
6. Taani	877,8	646,4	611,3	+10,9	+ 4,9
7. Läti	52,2	53,1	48,9	+ 6,7	— 1,7
8. Leedu	68,7	61,5	70,4	— 2,4	+11,7

	1936	1935	1934	1934=100	1935=100
VÄLJAVEDU — EXPORTS.					
1. Läti	53,6	45,7	32,7	+63,9	+11,7
2. Eesti	37,3	35,8	27,2	+37,1	+ 4,2
3. Leedu	92,4	74,7	74,9	+23,4	+23,7
4. Soome	2873,2	2374,7	2367,7	+21,3	+21,0
5. Rootsi	637,6	571,2	568,8	+15,6	+15,1
6. Taani	658,3	607,4	576,1	+14,3	+ 8,4
7. Norra	311,6	277,2	283,0	+10,1	+12,4
8. Poola	434,1	442,6	472,6	+ 2,4	+ 9,4

Kuigi Eesti väljavedu arenes k. a. ebasoodsamalt, osutus tal, tänu majanduse üldise seisukorra konsolideerimisele, saada läbi sissevedu piiramata ning pidurdamata. Eesti osutab k. a. I poolel suurimat sisseveo juurdekasvu nii võrreldes 1934. a. I poolega (56,0%) kui ka 1935. a. I p. (24,9%). Võrreldes möödunud aasta sama ajaga, suurenes sissevedu k. a. I poolel kõigis teisis Balti ning

29. Põllumajanduse NÄITUS TALLINNAS
29., 30. ja 31. aug. 1936.
KÕIK OSAKONNAD.
 Suur maaparanduse ja uudismaadehärimise **ERINÄITUS**
 Ülesandmistähtajad 15. juuli ja 15. august.
Auhindadeks Kr. 5000.—

Skandinaavia riiges, kuigi väiksemal määral kui Eestis. Erandiks osutub vaid Läti, kus kaubandusbilansi tasakaalustamise eesmärgil koondati sissevedu (1,7%).

LÜHIUUDISEID — SUNDRY INFORMATION.

● Käsitööstuskoja elluviimise komitee koostas komitee kulude eelarve 12 000 kr-le ja Eraettevõtete ametnikkude koja elluviimise komitee oma kulude eelarve 13 000 kr-le. Eelarved esitati Majandusministeeriumile vajaliku krediidi määramiseks, mis kodade moodustamisel makstakse tagasi riigikassale.

● Ühistegevuskoja esimene üld-

koosolek määrati Majandusministri poolt 10. IX k. a. kell 10 homm. Tallinnas, Börsi saalis.

Majandusminister andis loa:

● Tallinna Puutöömeistrite ühingule mõõblinäituse korraldamiseks Tallinnas, Börsikomitee ruumes, 26. IX — 5. X 1936. a.

● A.-S. „Näitusele“ riietusnäituse korraldamiseks Tallinnas 26.—30. XI 1936. a.

Näitus esitab riideid, rõivaid, jalanõusid, peakatteid jne.

● Mererohu (-heina) kogumiseks riigile kuuluvailt maa- (mere-) aladelt andis Põllutööstusministeerium loa V. Saviste'le (Tallinnas, Tartu m. 98), kes realiseerib kogutud rohu siseturul mööbli- ja sadulsepatööstusele. Peale selle ostab mererohu väljaveoks ühe rootsi firma esindaja, kes saatis juba proovisaadetise välja. Majandusministeeriumile on tehtud esitis mererohu väljaveokeelu kehtimapanemiseks. Et säärane keeld võiks mõjuda mererohukogumise vastu huvivähendavalt, lükkas ministeerium ettepaneku tagasi.

● Eesti Peekoni eksportühisusele, Tallinnas, ühe komplekti vorstitööstusmasinate sisseveoks Rootsst 12 000 kr väärtuses. Masinad seatakse üles Võhma eksportapamajas.

● Narva linaketramise manufaktuurühisusele, Narvas, mitmesuguste kudumismasinate ja abiseadiste ostuks Saksast 62 500 kr väärtuses. Masinad ja seadised on määratud ühisuse lina- ja džuudivabriku seadise ajakohastamiseks ning vananenud asendamiseks.

● Sindi Tekstiilvabrikute ühisusele, Tallinnas, 4-ja vänt-Bukskin kudumistelje ostuks Saksast 14 000 kr väärtuses. Teljed on määratud ühisuse kalevivabriku seadise uuendamiseks ja ajakohastamiseks.

● K.-i. M. J. Sepp & Ko-le, Tallin-

nas, ühe väikese kombineeritud turbamasina sisseveotollimaksu alandamiseks 75% võrra. Nimetatud turbamasin läheb Turbaühingute Liidule katsemasinana, et jõuda selgusele säärase väikese masina kõlblikkuse suhtes meie oludes.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

● A. Abram'ile, Tallinnas, Suur Tartu 27 elektro-keemiatöökoha „Helk“ sisseeadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölit. Valmistatakse elektrielemente, anoodja taskulambipatareid, tulemasinakive, kummiliimi jne.

● V. Šuras'ele, Tartus, Auriku 4 klaasi-, liiva- ja šmürgelpaberi ning riidetööstuse sisseeadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 7 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 5,5 h. j. Valmistatakse klaasi-, liiva- ja šmürgelpaberit ning riiet.

● P. Aru'le, Tallinnas, Lubja 7 asuvas kammitööstuses „Kalljola“ töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 6 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid, kogujõuga 4,5 h. j. Valmistatakse mitmesuguseid kamme, paberossipitse, sulepäid jne.

● H. Blumenthal'ile. Tartus, Võru 50/52 alumiiniumivabriku „T.A.V“ ruumide suurendamiseks. Suurendatud vabrikus leiab tööd kuni 200 töölit. Valmistatakse peale alumiiniumnõude veel majapidamistarbeid rauast, terasest ja vasest.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võihindade liikumine tõususuunas jätkus ka möödunud nädalal. Nii noteeriti eesti võihinnaks Manchesteris 116—118 š cwt eelmise nädala 114—116 š vastu. Samuti kõvenes ka Saksast saadav hind 3 snt võrra kg-lt. Seega saime möödunud nädalal Inglise 163 snt ja Saksast 177 snt kg fob Tallinn. Vastavalt hindade kõvenemisele ja väljaveetud võikoguste vahekorjade kujunemisele noteeriti meie eksport-võihinnaks 160 snt kg franko saatejaam. Noteeritud hind kehtib 17.—23. VIII sissetulnud või kohta. Turutendentsi hinnati püsivaks.

Võituruseisundi areng toimus viimasel ajal

võrdlemisi soodsalt. Vaatamata sellele, et pakkumine maailmaturul tõsis, on elavnenud ka nõudmine tarvitajais mais. Teatavaks soodustajaks teguriks on ka P.-Am. Ühendriiges valitsenud põud, mistõttu loodetakse, et võimpoint sinna suureneb talvekuul. P.-Am. Ühendriigest saabuvate andmete järgi võib arvata, et põllumajanduse seisund on kujunenud halvaks. Nii hävis lõuna ja keskklääne riiges 500.—600 000 talundi põllusaak, kusjuures 2,3 milj. inimest peab talvel minema linnade hoolekande toitmisele. Kulusid seejuures arvatakse tõusvat sadadesse miljoneisse dollareisse. Et loomasaaduste tootmine võib

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3.	17/VIII	10/VIII	%	Juuli		English Nomenclature see No. 3.	17/VIII	10/VIII	%	Juuli	
	23/VIII	16/VIII		1936	1935		1936	16/VIII		1936	1935
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (börsikom, noteeringute järgi (kr. kv))											
Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	12,75	—	—	12,50	12,68	70. Searasv, sulatamata	100	100	0	100	58
2. Nisu	20,00	—	—	19,00	18,50	71. " sulatatud	120	120	0	120	74
3. Oder, õlle	—	—	—	—	—	72. Loomarasv, sulatamata	55	55	0	55	53
4. " sõõda	—	—	—	—	8,75	73. " sulatatud	65	65	0	65	64
5. Kaer, "	12,00	—	—	—	7,25	74. Heeringad	60	50	0	50	50
6. Rukkijahu	14,70	—	—	14,45	14,49	75. Rämied, värsked	20	25	-20	22	18
7. Rakkipüül	20,90	—	—	20,90	23,00	76. Kilud, värsked	25	25	0	22	—
8. Nisupüül (kõrgem sort)	44,00	—	—	47,00	31,17	77. Ristikein	5,5	4,9	+12,2	4,8	4,9
9. Karulid, eksport	—	—	—	—	—	78. Aasahein	4,0	3,7	+8,1	3,7	3,5
10. " piirituse	—	—	—	—	—	79. Põletispuud, kase (m ³)	845	845	0	845	563
11. " vabriku	—	—	—	3,00	2,05	80. " männi	528	563	-6,2	563	352
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.											
Piimasaadused ja kunstvõi											
12. Juust - sveitsi (kg)	0	—	—	1,25	1,20	82. Hamburg (La Plata)	9,31	9,07	+2,6	8,01	6,47
13. Margariin	0,75	—	—	0,75	0,65	83. Chicago	11,90	11,30	+5,3	10,03	6,58
Koloniaalkaubad											
14. Suhkur	42,75	—	—	42,68	43,19	84. Winnipeg	9,71	9,19	+5,7	7,94	5,23
15. Sool, Vene	2,50	—	—	2,50	2,50	Nisu — (kr. kv.)					
16. " Saksa	2,50	—	—	2,50	2,50	85. Hamburg (Manitoba I)	16,38	16,51	-0,8	14,49	12,63
17. " Inglise	—	—	—	—	2,50	86. Liverpool	14,82	14,98	-1,0	13,17	9,62
18. Riis, Burma II	45,00	—	—	45,00	45,00	87. Chicago	14,94	14,57	+2,5	13,66	11,80
19. Tee, Or. Pek., Tselion (kg)	5,75	—	—	5,75	5,75	88. Winnipeg	13,34	13,33	+0,1	12,36	10,36
20. Kohv, Rio, Santos jne.	4,68	—	—	4,68	4,68	Mais — (kr. kv.)					
21. Heering-, S. Mattias (tünn)	48,50	—	—	38,50	35,00	89. Chicago	16,05	16,02	+6,9	11,54	11,89
22. " Matfals "	52,50	—	—	42,50	39,50	Piim lahtiselt Tallinn (snt. lt)					
Ehitusmaterjal											
23. Telliskivid (1000 tk.)	36,50 ^{a)}	—	—	36,50 ^{a)}	—	90. I v. piimakauplustele	10	10	0	10	—
24. Tsemment (tünn)	5,95 ^{a)}	—	—	5,95 ^{a)}	6,45	91. I v. piimatööstustele	9	9	0	9	—
25. Lubi	2,77	—	—	2,77	—	92. II v. piimakauplustele	9	9	0	9	—
26. Tsinkvalge (kg)	0,42	—	—	0,42	0,47	93. II v. piimatööstustele	7,5	7,5	0	7,5	—
27. Ooker	0,25	—	—	0,25	0,22	Või. (snt. kg)					
28. Värants	71,00	—	—	71,00	66,50	94. Tallinn	160	157	+1,9	150	109
Metallid											
29. Raud, sordi	14,00	—	—	14,00	14,00	95. Kindlustatud hind	130	130	0	130	120
30. Teras, vedru	24,00	—	—	24,00	25,00	Londonis.					
31. Ingliseina	445,00	—	—	445,00	485,00	96. Taani	228	227	+0,4	228	181
32. Seatina	39,00	—	—	39,00	35,00	97. Eesti	—	—	—	190	149
33. Vaakplekk, punane	157,50	—	—	157,50	180,00	98. Läti	—	—	—	—	—
34. " valge	140,00	—	—	140,00	150,00	99. Leedu	—	197	—	188	146
35. Tsinkplekk	69,00	—	—	69,00	67,50	100. U.-Meremaa	—	211	—	204	162
Riie ja nahk											
36. Pauvillaneriis, bjas (mtr)	0,56	—	—	0,56	0,56	Manchesteris.					
37. " mitkal	0,42	—	—	0,42	0,42	101. Taani	232	231	+0,4	228	186
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,45	—	—	2,45	2,03	102. Eesti	209	205	+2,0	199	155
39. " Am. nah. I s. "	2,50	—	—	2,50	2,38	103. Läti	209	205	+2,0	200	155
Küttenained, õlid jne.											
40. Kivisüsi, auru, Newcastle	2,85	—	—	2,65	2,55	104. Soome	217	213	+1,9	208	177
41. " sapa	2,20	—	—	2,20	2,75	105. Rootsi	217	213	+1,9	210	165
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	—	—	0,80	0,80	Berliinis.					
43. Turvas	0,83	—	—	0,83	0,83	106. Saksa margivõi	351	351	0	352	378
44. Põlevkiviõli	4,60	—	—	4,60	4,60	107. Peen meirivõi	343	343	0	342	364
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,25	—	—	10,25	10,00	108. Meirivõi	332	332	0	332	358
46. Petrooleum, Vene ja Am.	12,00	—	—	12,00	10,75	109. Kopenhaagenis. — Taani	184	182	+1,1	176	181
47. Bens. Riigi Põlevkivit. (lt)	0,28	—	—	0,28	0,28	Peekon. (snt. kg)					
48. " Kiviõli „Estolin“ (lt)	0,29	—	—	0,29	0,28	110. Tallinn 60 — 72 kg. I s.	95 ^{b)}	95 ^{b)}	0	86	61
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
49. Rukkijahu	14,7	14,2	+3,5	14,3	14,4	111. " { 55,5—59,5 " " }	90 ^{b)}	90 ^{b)}	0	81	56
50. Sepikujahu	26,0	28,0	-7,1	28,0	18,5	112. " { 75,5—80,0 " " }	86 ^{b)}	86 ^{b)}	0	77	52
51. Manna	50	50	0	50	38	Londonis (kõrgem not.)					
52. Kartulijahu	35	35	0	35	30	113. Taani	178	178	0	168	170
53. Kartulid	60 ^{c)}	9,0 ^{c)}	-33,3	5,7	3,5	114. Eesti	162	166	-2,4	150	152
54. Suhkur	44	44	0	44	45	115. Läti	162	166	-2,4	150	150
55. Sool	5	5	0	5	5	116. Leedu	162	166	-2,4	150	152
56. Piim, II vatik	11	11	0	10	—	117. Rootsi	171	175	-2,3	159	164
57. Lauavõi	170	165	+3,0	166	110	118. Iiri	180	180	0	170	174
58. Kõõgvõi	155	155	0	135	110	119. Poola	162	168	-2,4	160	148
59. Koor, röösk (liiter)	110	110	0	110	89	Lina — Võru-Peisert.					
60. " hapu	100	90	+11,1	98	90	120. Ristna (R)	—	—	—	92	96
61. Kanamunad (paar)	8	8	0	8	7	121. Hoffdreiband (HD)	—	—	—	83	88
62. Sealiha, keeduliba	90	90	0	86	49	122. Dreiband (D)	—	—	—	74	79
63. " praeliha	100	100	0	93	52	123. Ordin-dreiband (OD)	—	—	—	63	71
64. Loomaliha, supiliha	50	50	0	54	50	124. L. ordin-dreib. (LOD)	—	—	—	52	68
65. " praeliha	35	35	0	30	58	125. Takuprakk (H)	—	—	—	40	51
66. Vasikaliha, esim. veer.	50	50	0	51	39	Mujal Eesti.					
67. " tag.	65	65	0	65	53	126. Ristna (R)	—	—	—	91	95
68. Lambaliha, esim. veer.	55	55	0	63	51	127. Hoffdreiband (HD)	—	—	—	82	85
69. " tag.	60	60	0	71	56	128. Dreiband (D)	—	—	—	73	78
						129. Ordin-dreiband (OD)	—	—	—	62	68
						130. L. ordin-dreib. (LOD)	—	—	—	51	50
						131. Takuprakk (H)	—	—	—	39	48

1) fr. Rakvere; 2) 17./VIII—23./VIII; 3) 24./VIII—30./VIII; 4) ühes teedemaksuga.

5) „Silikaat“; 6) paberkotis; 7) 20 liitrit.

kujuneda sellise olukorra tõttu väikseks, on kõigiti tõenäoline ja et võimuport P. Am. Ühendriigesse suureneb. Selle tagajärjel peaks vähenduste liikumine jätkuma edasi tõususuunas.

K. a. juulis oli võitoodang tähtsamais ookeanitaguseis mais väiksem kui eelmisel aastal samal kuul. Nii arvestati Uus-Meremaal või väljaveo kontrolljaamadesse sissetulnud võikogust 15% võrra väiksemaks l. a. juulis sissetulnud võikogusest. Samuti võime märkida vähenemist ka Austraalias, võrreldes eelmise aastaga. Argentiinas on aga võitoodang suurem eelmise aasta sama aja toodangust. Viimast asjaolu tõendab väljavedu, mis oli näit., juulis 35 100 kasti l. a. sama aja 900 kasti vastu.

Võitoodangu liikumine maailma tähtsamaks eksportmaas, Uus-Meremaal, saavutas möödunud tootmisaastal rekordseisu. Nii toodi võid väljaveo kontrolljaamadesse 1935/36 tootmisaastal (juulist—augustini) 146 687 tn 1934/35. a. 136 217 tn vastu. Seega suurenes ekspordiks esitatud võikogus üle 10 000 tn ehk meie aastase või väljaveokoguse võrra. 1930/31. a. peale on Uus-Meremaal kontrolljaamadesse sissetulnud võikogus suurenenud üle 50%. Võitoodangu kiirest kasvust selgub, et Uus-Meremaa piimanduse edukuse ja võistlusvõime kasvab maailmaturul.

Vaatamata sellele, et Taanist on või väljavedu k. a. pisut suurem, võib märkida lüpsilehmade arvus väikest tagasiminekut. Juuli kokkuvõtete järgi arvestati lüpsilehmi Taanis 1 615 000 tk-le l. a. sama aja 1 646 000 tk vastu, vähenedes seega 31 000 tk võrra. Noorkarja arv suurenes aga seevastu 78 000 tk võrra. Viimasest asjaolust selgub, et Taanis

JUUSTUTURG.

Juustuhindade plüsimise ja tehingute vähesuse tõttu noteeriti juustuhindadeks endised hinnad, mis kehtivad kuni 7 septembrini. Vastavalt on šveitsi eksportjuustu hind riikliku juurdemaksuta snt kg franko Tallinn:

12 A	96 snt	12 B	88 snt
11 A	91 "	11 B	84 "

Siseturu juustuhinnad suurmtüügil ühes riikliku juurdemaksuga:

šveitsi juust	125 snt kg
hollandi	95 " "
backsteini	95 " "
konservi	190 " "

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1936. a.	1935. a.	1934. a.
	17./VIII- 23./VIII 1936	10./VIII- 16./VIII 1936	1. I kuni 23. VIII	1. I kuni 25. VIII	1. I kuni 26. VIII
VÕI (tonni) <i>Butter (tons)</i>	283,7	289,3	6252,7	6752,1	6594,0
Sellest:					
Saksa	101,9	116,4	2476,0	2341,6	1815,8
Inglise	181,8	172,8	3078,7	4110,0	4622,7
Belgiasse	—	—	—	39,7	12,1
Soome	—	—	—	—	2,1
MUNAD (tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	1332	1289	26155	30082	21453
Sellest:					
Inglise	432	468	15307	20563	14749
Saksa	900	821	8873	6297	4008
PEEKON (tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	20,4	79,7	1403,4	1426,2	1648,7
LINA (tonni) <i>Flax (tons)</i>	19,7	152,0	6080,2	4099,8	2860,0
Sellest:					
Inglise	—	126,6	2637,0	2380,1	2045,7
Belgiasse	—	—	1039,4	70,3	121,6
Soome	—	—	455,1	134,9	99,3
Saksa	19,7	25,5	1065,4	902,8	482,0
Prantsusse	—	—	783,7	10,3	60,5

toimus piimakarjapidamise areng viimaseil aastail siiski tõususuunas. Praekloomade karjast kõrvaldamine Taanis kui ka Hollandis oli kriisiajal võrdlemisi suur, mistõttu ka lüpsilehmade arv langes.

Möödunud nädalal maksus või siseturul snt kg:

Tallinnas — lauavõi	170 snt, köögivõi	150—100 snt
Tartus	168—176 "	145—163 "
Viljandis	175 "	150—165 "
Valgas	165—175 "	150—160 "
Pärnus	165—170 "	150—160 "
Haapsalus	165—175 "	140—145 "
Narvas	180 "	155—170 "

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Saksa 1485 tünni, Inglise 4699,5 tünni ja Palestiinasse 100 tünni.

CHEESE MARKET.

Siseturu juustuhinnad kehtivad täisrasvast esimese sordi juustu kohta.

Juustuturul on seisund, samuti nagu võiturul, muutunud tunduvalt soodsamaks võrreldes eelmise aastaga. Nii on juustuhindade tase maailmaturul märksa kõrgem eelmisest aastast ja samuti ka kaubanduslik läbikäik elavam. Juustuhindade taseme kõrgust näeme Inglise, kus näit Uus-Meremaa „Finest White“ hind oli juulis 61/6 š cwt ehk 37% võrra kõrgem kui möödunud aastal samal kuul. Samuti on kõvenenud ka teiste maade juustuhindade

tase, kuigi mitte tühtlaselt. Peab tähendama, et odavamad juustud on hinnas kõvenenud suhteliselt enam kui kallimad.

Meie juustu väljavedu jätkub k. a. tõusu-suunas. Nüi eksporditi meil k. a. juulis juustu 4 275 kg möödunud aasta sama aja 4 026 kg vastu. Seega suurenes juustueksport juulis 6 % võrra. K. a. esimese seitsme kuu vältel ulatus juustueksport 43 790 kg-le l. a. sama aja 31 675 kg vastu, suurenedes seega 38%. Kuna juustuhind maailmaturul on k. a. kõrgem, tõusis saadud välisvaluuta enam, s. o. 43% võrra.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul ilmnas nõrgenemine. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering langes 2 š võrra tsentneriilt 91 š-le tsentner. Hinnalangus oli tingitud inglise peekoni pakkumise suurenemisest. Vaatamata turu lõdvenemisele Inglises jäeti muutusetu peekonsigade noteeringud. Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest endiselt järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	95	90	84	Sisa-
55,5—59 „	90	86	80	turu-
72,5—75 „	90	86	80	hinnad
75,5—80 „	86	82	79	

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Põllutöökoja Tallinna loomaturul oli läinud nädala algul veiste pakkumine alla keskmist, kuid nädala teisel poolel suurenes see üle 100% ekspordiks valmisostetud veiste siseturule jäämise tagajärjel. Soomes langesid veiste hinnad. Et elusveiseilt tasuda ka kõrget tolli, lõpetasid eksporditrid elusveiste saatmise, kuigi ametlikult see lõpeb alles 1. IX s. a. Kolmel järgmisel sügiskuuil kuni detsembrini on ka elusveiste eksport Soome seismas ning avaneb lihana kaubalepingu alusel alles detsembriga.

Nämetatud põhjusel tekkinud suur pakkumine mõjus tunduvalt veiselihale tendentsile, mis nädala lõpuks nõrgenes. Arvatavasti on praegune langus ajutine nähtus, ning eelolevaks nädalaks on loota hindade paranemist endisele tasemele.

Nädala keskmisena maksus pulliliha (eluskaal üle 400 kg) rammusail 40—43 s, keskmisil 38—39 s. ja lahjadel 36—38 s. kg.

Pulliliha väiksemad (eluskaal alla 400 kg)

Kuigi juustuturu seisundi kujunemine oleneb peamiselt nõudmisest, s. o. majandusseisundi kujunemisest maailmas, võib vöihinna kõvenemine mõjuda siin soodsalt. Vöihinna kallinemise tagajärjel tõuseb piimahind ja seega ka juustuvälmistamise kulud. Viimasega tõenäoliselt käib kaasas ka juustutoodangu tagasimineku või nõuetava hinna kõvenemine. Igatahes mõlemal juhul võib loota juustuhindade paranemist. Seega võime loota, et juustuturuseisund kujuneb edaspidi soodsamaks.

Möödunud nädalal tapeti eksporttapamajades 1 617 siga 1 637 sea vastu eelmisel nädalal.

Toodang püsib endiselt tunduvalt madalamal kui eelmisel aastal. Aasta kolmanda veerandi esimese 7 nädala jooksul tapeti eksporttapamajades 9 425 siga 12 079 sea vastu eelmisel aastal samal ajal. Seega on toodang langenud 2 654 sea ehk 22% võrra. Toodangu langus on tingitud sigade arvulisest vähenemisest. Eelandmete järgi langes sigade arv 52 000 sea ehk 18% võrra.

maksus nuumatuil 39—40 s. keskmisil 37—38 s. ja lahjadel 36—37 s. kg.

Eluskaalu alusel müües maksus pulliliha rammusail 24—26 s., keskmisil 23—24 s. ja lahjadel 21—22 s. kg piires.

Lehma ja härjalihale maksus nuumatuil 38—44 s., keskmisil 25—34 s. ja lahjadel 20—25 s. kg.

Eluskaaluhind vastavalt looma rammususele 16—19—26 s. piires kg. Lehmade ostuja müügitehinguid eluskaalu alusel aga toimetatakse vähe, sest lehmade tapakaalu % kõiguvad väga suuris piires, võrreldes pullide ja mullikatega.

Mullikalihale (elusk. 120—300 kg) maksus: rammusail 39—40 s., keskmisil 37—38 s. ja lahjadel 30—37 s. kg. Eluskaaluhind vastavalt looma rammususele 22—24—25 s. kg.

Veiseid lihakaalu alusel müües tuleb arvata juurde liha kg-hinnale pudemete (päidikute) arvel 8—11 s.

Vasikate pakkumine oli väike. Turustati nädala jooksul vaid 277 vasikat. Selle tagajärjel tõusis vasikalihahind kuni 5 s. kg-lt. Nuumatud vasikaliha maksus 60—65 s. kg, keskmisil 47—55 s. ja lahjadel 40—45 s. kg. Eluskaalu alusel müües maksus vasikalihha 29—38—45 s. kg. Tendents kindel.

Lambaliha pakkumine üle keskmise. Nädalas turustati 899 lammast. Siseturul nõrgenesid lihahinnad kuni 5 s. kg-lt. Lambaliha-eksport, mis vahepeal täiesti seisis, avanes taas väiksemal määral. Suuremas ulatuses on aga ekspordiküsimus alles lõpliku selguseta. Ekspordilambaid (elusk. 15—50 kg) noteeriti 85—90 s. liha kg. Eluskaaluhind franko saatejaam 33 s. kg.

Siseturul maksus lambaliha nuumatulil 50—55 s. ja keskmisil 40—48 s. kg.

Belolevaks nädalaks on loota samade hindade püsivust.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunaturu seisund püsis maailmas möödunud nädalal üldiselt võrdlemisi vaiksema. Pakkumise suurenemise tagajärjel jäi hindade liikumine tõususuunas seisma. See tõttu noteeriti ka meie ekspordimunade hinnaks endine hind, s. o. 65 snt kg franko kogumispunkt. Vastavalt noteeritud hinnale maksavad eksporditorid tootjale:

50 gr raskusist munadest	36 snt	kümme	ehk	7,2 snt	paar
55 " " "	38 " "	" "	" "	7,6 " "	" "
60 " " "	40 " "	" "	" "	8,0 " "	" "

Siseturumunade hinnaks noteeriti alla 50 gr raskusil munadel 26 snt kümme ja üle 50 gr — 33 snt kümme. Võistluse tõttu nii eksporditoride kui ka kanamunade vastuvõtjate vahel on tegelik munahind kõrgem.

Kanamunahindade liikumine välisurgudel toimus aasta teisel poolel peagu pidevalt tõususuunas. Viimaseil nädalal esineb aga hindade liikumise pidurdaja tegurina Hispaania kodusõda, mille tagajärjel Hispaania kanamunade importmaana kaotas oma tähtsuse. Selle tagajärjel saatsid Lõuna-Euroopa muna-eksportijad maad suuremaid munakoguseid Inglisse. Vaatamata sellele, et munatarvitus Inglises tõusis märksa majandusseisundi paranemise tagajärjel, on mõjunud Lõuna-Euroopa maade müügitaktika munahindade liikumisele pidurdavalt. Kuna näit. möödunud

Sealihapakkumine väike. Turustati 344 siga. Nõudmine hea. Tendents kaldub kõvenemisele. Noored sead (elusk. kuni 80 kg) ja lihasead (elusk. 80—140 kg, tapakaal 60—110 kg) maksusid 72—76 s. kg. Rasvasead (elusk. üle 140 kg, tapak. üle 110 kg) maksusid 70—75 s. kg. Eluskaalu alusel müües 53—55 s. kg.

Hinnad teiste linnade turgudel (snt kg):

	Sealiha	Veiseliha	Vasikalihha	Lambaliha
Tartu	75—85	45—65	40—50	55—65
Pärnu	80—95	40—70	45—60	45—50
Haapsalu	80—85	40—45	40—50	60—65
Valga	80—90	55—60	40—45	50—55

Nahkade hinnad: Veisenahad maksusid toorelt 65 s., soolatult 75 s. kg, vasikanahad 2—4,50 kr tk ning suuremad kaalus üle 3,5 kg on kg hind 1.20—1.30 kr. Lambanahad 2—4 kr tk.

nädalal näitasid inglise sisemaa munahinnad paranemist, jäid teiste maade munahindade noteeringud püsima. Seejuures tegelikud müügitähingud toimusid isegi alla noteeringuid.

Vaatamata sellele, et Inglises on pandud viimasel aastail rõhku kanakasvatuse arendamisele, ei ole saavutatud tähelepandavaid tulemusi. Nii on k. a. kanade arv ligi 2% võrra väiksem kui möödunud aastal. 1934. a. saadik on kanade arv Inglises langenud 8% võrra. Seega kanamunade sisseveo kitsendamiseks ei näi olevat küllalt mõjustavaid tegureid kanakasvatuse laiendamise näol. Seejuures peab aga tähendama, et kanakasvatuse tulundusliku seisukorra, ja eriti munade turustamise alal, on saavutanud inglise siiski märgatavaid tulemusi. Viimaseist korraldusist munakaubanduse ratsionaliseerimise alal tuleb märkida uusi kaaluklasse, mis hakkavad kehtima 1. IX.

Meie siseturul maksusid keskmise suurusega kanamunad väikemüügil:

Tallinnas	7—10 snt	paar
Tartus	9—10 " "	" "
Viljandis	9—10 " "	" "
Valgas	7—8 " "	" "
Pärnus	9—10 " "	" "
Kuressaares	10 " "	" "
Haapsalus	8—10 " "	" "
Narvas	10—11 " "	" "

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad noteeringul jäid endisteks, s. o. I valiku rõõskpiim piimakauplustele müügil 10 senti ja müügil piimatööstustele 9 senti liiter. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 9 senti ja müügil piimatööstustele 7—8 senti liiter.

Tallinna ümbruses on piimatoodang vähenemas, kuna karja söötmisolu on halvenenud kestva põua tõttu. Augusti algul olnud vihmasadude mõjul ergutatud ädalakasv niitudel on seisma jäänud ja kui lähemal ajal vihma ei tule, siis võib karjatamisega veel raskusi tulla tänavu sügisel.

Talinnas tõstis 20. augustil p.-k. „Võieks-pordi“ keskmieerei kõigi oma piimaliikide

hinda 1 sendi võrra. Taludest kauplustele müüdava piima hind aga eelmisel nädalal veel ei tõusnud.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal:

	1. valik		2. valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	16	—	13	10—11
Tartu	13—14	10—11	—	8—9
Narva	12—14	9½—11	—	8½—10
Pärnu	—	12	—	11
Viljandi	—	—	12	9
Rakvere	13	11	—	9
Valga	13	—	—	8—9
Võru	—	—	—	8—9
Kuressaare	—	—	—	8—9
Haapsalu	10	9	8	—

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Maaailma teraviljaturg ja hindade kujunemine sõltub praegu suurel määral P. Am. Ühendriige ja Kanada saagilootusist. Möödunud nädalat iseloomustab suur teraviljahindade tõus, mis sai alguse P.-Am. börsidelt ja mis kandus ka nädala lõpuks Euroopa sisseveomaisse. Ameerika turgudel on hinnakõikumised üldiselt suuremad Euroopa omist, mis selgus ka möödunud nädala hinna kujunemisel. Nii kallines nisu võrreldes eelmise nädalaga Chicagos 37 snt ja rukis 60 snt, kuna samaaegne rukki kallinemine oli Hamburgis vaid 24 snt ja nisu nädala keskmisena nõrgenes koguni 13 snt võrra. Viimaseaegne hindade kallinemine on kõige märgatavam maisi juures ja läinud nädala keskmine hind Chicagos ületab eelmise oma 1,03 kr võrra, tõustes 16,05 kr-le kv. Seega on praegune maisinoteering Chicagos paljude viimaste aastate jooksul esimest korda kõrgem sealsest nisunoteeringust.

Möödunud nädala kohta noteeriti tähtsamail teraviljabörsidel järgmised hinnad kr. kv kohta (sulgudes samaaegsed hinnad aasta tagasi):

Rukis: Chicago 11.90 (5.90), Winnipeg 9.71 (5.42), Hamburg (La Plata) 9.31 (6.42).

Nisu: Chicago 14.94 (11.62), Winnipeg 13.34 (11.06), Hamburg 16.38, Liverpool 14.82 (10.59).

Mais: Chicago 16.05 (10.75).

Kuni käesoleva kuu algpäevadeni mõjutas

maailma nisukaubandust peamiselt P.-Am. Ühendriiges valitsev põud ja seega seoses olevad madalad saagieelsed teated, kuid nüüd seltsivad Ühendriigetele veel halvad teated ka Kanadast. Viimaste teadete järgi on kannatanud nisu mitmes kasvurajoonis roostehaiguse all ja samuti on põuakahjud üsna tunduavad. Umbkaudse arvamise järgi on kannatanud kogu nisukasvupindadest umbes 3/4 kuuve ja põua all, mille tagajärjel nisu väljand arvatakse tõusvat 200 milj buš-le, olles väiksem eelmisest aastast 77 milj. buš. ja moodustab 2/3 viimase viie aasta keskmisest.

Kogu pärastsojajaaastate jooksul on praegune toodang väiksem, mis mõjutab kahtlematult olevaid tagavaru. Uue teraviljaaasta algul (1. august) hinnati sealseid nisutagavaru 128 milj buš-le, mis on väiksemad aasta tagasi samaaegselt seisust 86 milj buš. võrra. Eelmisest aastast tunduvalt väiksema toodangu juures arvatakse eeloleva aasta jooksul müüdatavat läbi tänavuse lõikuse ülejäägid ja ka eelmisest aastaist kogunud tagavarad, nii et järgmiseks lõikusaastaks on realiseeritud paljusid aastaid maailma teraviljaturgu pingulhoidvad Kanada nisutagavarad.

Väikemüügihinnad siseturul (snt kg)

	Tartu	Viljandi	Valga	Pärnu	Narva
	rukis	12,5	13	13	13
nisu	21	19	—	22	22
odsr	13	—	13,5	16	18
kaer	12	10	12	15	15
rukkijahu	13,5	14,5	14	16	15
sepikejahu	28	—	28	30	25

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul on praegu valitsevaks artikliks õun. Paremate õunte hind näitab praegu pigem tõusu kui langust. Alaväärtusliku ussitunud ja plekilise õuna hind aga näitab seevastu väikest langust. Kõige otsitavamaks õunaks turul on praegu tallinna pirnõun ja suislepp, millede kg-st makstakse 20—30 snt. Valge klaari ja martsipani järele on jäänud nõudmine väiksemaks, kuna need suvesordid on muutunud juba liialt pehmeiks, eriti aga väljasaatmiseks. Üldiselt näib, et meil ilusaid ja häid suviõunu ilmub vähe turule, ja et ka sel aastal tekib eksportöridel raskusi augusti kontingendi täitmiseга Soomes. Soome turu-

hinnad aga on võrdlemisi tagasihoidlikud ja ilusate õunte hind tikub siseturul ületama eksportõunte hinda.

Kurke müüakse endiselt 40—50 snt 100 tk ja tomatite hind langes veelgi. Tomateid müüdi käesoleva nädala algul Tallinna turul 15—20 snt kg. Võrdlemisi heas hinnas püisivad sel aastal pirnid ja osaliselt ka ploomid. Pirnide kg-st maksti möödunud nädala lõpul 45—65 snt kg ja ploomide kg-st umbes sama palju. Muu aedvilja hind püsis enam-vähem ühtlasel tasemel, arvatud välja rediste hind, mis kerkis vähe.

KALATURG. — FISH MARKET.

Läinud nädalal arenes värskekala väljavedu jällegi edukamalt. Veeti välja ca 20 000 kg, sellest koha 7 000 kg, haugi 5 500 kg, latikat 3 500 kg ja angerjat 4 000 kg. Koha läks peamiselt Rootsi, väiksemad saadetised Tšehhoslovakkiasse ja Šveitsi. Haugi eksporditi Rootsi, Prantsusse ja Šveitsi, angerjat — Saksa ja latikat Soome.

Saksa veeti välja väiksemaid angerjaid, n.n. paigaangerjaid, milledest maksti rannikul kalureile 90—110 s. kg, kuna suuremaid rändangerjaid ei saadetud Saksa.

Tavaliselt algab rändangerja liikumine augustis. K. a. andis juba rändangerjapüük paiguti rahuldavaid saake. Rändangerjas erineb teisest angerjast värvuselt (selg tume pruun, küljed terashallid) ja ka suuruselt — kaalub keskmiselt 0,7 kg, kuna paigaangerja keskmine kaal on vaid 0,3 kg. Tähtsamad rändangerja püügipaigad asuvad Viru, Härju ja Saare rannikvetes. Püügi algul maksti rändangerjast rannikul kalureile 110—120 s. kg, läinud nädalal tõusis hind juba 155 s. kg-le. Rändangerjas läheb välismaale, peamiselt eluskalana Taani sumplaevadega.

Peipsil alanud kalapüük annab juba võrdlemisi rahuldavaid saake. Sealt on tulnud peale mõne saadetise eksportkoha ja latikaka veel suuremaid saadetisi siseturukala-

sorte (ihes, ahven jne.), nii et kauba pakumine ja ost arenes siseturul elavalt.

Ühtlasi tuli üksikuid saadetisi ka teistsit suurkala püügiraajoonidest. Ainult lõhe- ja iheruse- (amereforelli) püük areneb nõrgalt.

Siseturul maksus lõhi 300 s. kg, iherus 150—200 s. kg.

Koha I valik 100—120 s. kg, II valik 70—100 s. kg, angerjas 120—180 s. kg, ihes (Peipsi siig) suuremad 100 s. kg, väiksemad 60—70 s. kg, haug 40—70 s. kg, latikas 30—35 s. kg, ahven 20—35 s. kg, linask 35 s. kg.

Viru ja Härju rannikuvetes suureneb järjest kihiloodang, kuna räimesaak on väga kehv.

Läinud nädalal tuli Tallinna kalasadama kaudu müügile kilu 32 000 kg, räimi ainult 7 500 kg, lesti 4 000 kg, turski ja teisi kalasorte 500 kg. Kuigi kilusoolamiseks on aeg veel varane (parim aeg sept., oktoober) läheb siiski suurem osa toodangust kalatööstusse piprakilu ja sprottide valmistamiseks, sest värskekilu on praegusel korral hea kvaliteediga ja nõudmine siseturul piprakilu järele elav. Sellest olukorrast tingituna püsib ka kiluhind stabiilsena; kalasadamas maksti 18—22 s. kg, turul müüdi 25 s. kg. Räimehind püsis 17—20 s. kg, turul maksus 20—25 s. kg. Lestadest maksti kalarannas 15—20 s. kg, turul müüdi 20—25 s. kg.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

UUDISEID LÄTI MAJANDUSEST. — ECONOMIC NEWS FROM LATVIA.

Ainsale tsemenditööstuse omanikule Lätis — A/S. C. Ch. Šmidt — lubati valitsuse poolt ehitada teine tsemenditööstus aastatoodanguga 400 000 tünni portlandtsementi. Ettevõtte püstitatakse rikkalikude kõrgeväärtuslike hujakivilademete kohal — Broceni jaama juures.

2 tangi ehitustööd Liibavis, milliseid teostab põllutööstusministeerium, on jõudmas lõpule. Kumbki tank mahutab 100 tn vedelkütteainet, mis nähtud ette kalurite varustamiseks kütteõlidega.

Riiklik katuse kunsttahvelkivivabrik teatab, et viimasel ajal katuse-kunsttahvelkivi järjest võidab turgu. See vabrik ehitati l. a. lõpul vt. „Majandusteated“ nr. 50 — 1935) ja on müünud juba 1 milj. tahvelkivi. Tahvelkiviga on kaetud Lätis juba ligi 300 ehitust. 1 m² katuse katmine maksab praeguste hindade juures, arvatud kaasa katmise töö ja kõik materjalid, hõbehallide tahvlitega Ls 2,20 ja punaste tahvlitega Ls 2,70. Tahvlite hind on alandatud l. VIII s. a. 180 ja 220 Ls-lt 165 ja 200 Ls-le 1000 tahvli eest. Põllutööstusministri määruse kohaselt katuse-kunsttahvelkivide hinnaks on põllupidajatele l. VIII s. a. peale

82,50 ja 100 Ls seniste 90 ja 120 Ls vastu.

Läti piimameiereide keskseltsi keemia-vabrik, milline l. a. lõpul asus valmistama kunstsarve (vt. „M. t.“ nr. 51/52 — 1935), on laiendanud oma tegevust sel määral, et suudab varustada mitte üksnes kohalikku turgu, vaid saadab kunstsarve juba ka välisurgudele (Tšehhoslovakkiasse).

„Läti seemneekspordi keskuse a.-s.“ kavatses osta k. a. sügisel kokku 1016 tn. juurvilja seemneid, peale selle 5000 tn. linaseemet (l. a. 2000 tn. vastu), 15000 kotti punase ristikkeina seemet, 7000 kotti rootsi valgeristiku (Bastart) ja 5000 kotti timutiseemet. Peale selle on kavatsus ekspordida veel 2000 tn vikki.

„Peekonieekspordi“ a.-s. üldkoosolekul 31. VII s. a. teatas a/s. direktor, et l. a. a/s. ostis kokku mitmesuguseid kaupu üldiselt 14,8 milj. Ls. väärtuses eelmise aasta 8,1 milj. Ls. vastu. Samal ajal on a/s. eksporditud töusnud 203% võrra. Vorstivabriku toodangu väärtus tõusis 1,1 milj. Ls-lt 2,0 milj. Ls-le. A/s. kaupuste käive tõusis 1,9 milj. Ls-lt 3,4 milj. Ls-le. Uuesti asutatud rasvalatamise vabrik sulatas 1,5 milj. kg. rasva.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIIVA

15. augustil 1936. a.

PASSIVA

1. Kattvara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	84 158 784,85	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	704 876,61
välisraha	4 848 570,15	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Ctn.</i>	1 484 191,22	a) pangatähed liikvel	38 868 038,—
3. Sisavekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	7 190 567,16	valitsuse	14 321 668,17
põllumajandusl.	1 618 436,17	pankade	8 179 718,68
metsatööstusl.	76 920,60	teised	2 860 446,64
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	5 852 239,46
valitsusele	—		
teistele*)	8 142 291,62		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	2 986 910,77		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	15 807 309,92		
	75 786 982,46		75 786 982,46

Kattvara vahetõrj jooksvate kohustustega: } 59,94%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 433 257,90
Includes Ekr. 1 433 257,90 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

TAANI.

Taani kaubandus Saksa ja Inglisega.

Danish Trade with Germany and Great Britain.

Taani välisminister esines kõnega taani kaubanduslepete üle, milles ta puudutas pikemalt kaubandust Inglise ja Saksaga. Minister märkis, et Inglise ei olda rahul Taani-Inglise kaubavahetusega, kuigi Taani ostud Inglise on tõusnud. Selle põhjuseks on asjaolu, et Taani ostude tõus on toimunud peamiselt transiitkaupade arvel: 479 milj. Tkr-st 1935. a. oli 160—170 milj. Tkr. transiitkaupa, kuna 1931. a. 220 milj. Tkr-st neid oli ainult umbes 50 milj. Tkr. väärtuses. Seega ostab Taani suure osa oma meretaguseid tarbeaineid, mis varem imporditi Saksa vahetalitusel, Inglise kaudu, mis annab inglise äridele teenistust ja peaks neid rahuldama. Kuid Inglise peahuvi seisab selles, et saaks müüa tooraineid ning valmiskaupu, mis valmistatud Inglise. Taani statistika siin ei tee vahet; inglise statistika järgi ostis Taani 1931. a. inglise kaupa 8¼ milj. £ eest, seega tõus 60% või Tkr-es 170 milj-ilt kr-lt 310 milj. kr-le. Ka sellega peaks olema Inglise rahul. Taani import Inglisest ületab nüüd Hollandi oma, ta ei ole palju väiksem Prantsuse omast ja moodustab ¼ Saksa impordist. Taani on seega Euroopas inglise kaupade kolmas ostja.

Ometi ei olda Inglise rahul kaubavahetusega Taaniga. Viimase aasta kaubanduspoliitiline idee oli 1:1 vastu. „Nii taani kui inglise natsionaalökonoomid on asunud senini seisukohal, et kahe maa vahelist kaubandust ei saa suruda matemaatilisse vormelisse, vaid tuleb arvestada tootmis- ja tarvitusvahekordi mõlema maal. Kuid kogu sel ökonoomilisel seisukohal on praegu väiksem mõju kui arvude müstikal.“

1. IX s. a. vähendab Inglise taani peekoni-kontingenti 12% võrra, s. o. 62 000 sealt nädalas 55 000 seale. Kuna see toimub varsti pärast juunis sõlmitud kokkulepet ja on tekitanud teatavat imestust, seletas minister, et inglased olid õigustatud kontingendi vähendamiseks nii vana kui uuendatud kokkuleppe ajal. Nad on kohustatud vaid ostma Taanist vähemalt 62% kogu oma välismaise peekoni impordist. Selle kogu impordi suurus oleneb

aga sellest, kui suur on sealihatoodang Inglise. Ja see on järjest tõusmas inglise uue põllumajanduspoliitika tõttu. Kui sigade arv oli 1933. a. juunis 2,8 milj., tõusis see arv detsembris, 1935 juba 4,1 milj-le. Inglise on nüüd sigu rohkem kui Taanis. Praeguse kõrgete hindade süsteemi juures on võimalik, et sigade arv Inglise tõuseb kõrgemale tarvitusvõime tõusust praeguste hindade juures.

Lähemal ajal seisavad Taanil ees läbirääkimised Inglisega pikemaajalise kaubanduslepingu sõlmimiseks. Inglise põllumajanduspoliitika ei ole veel kujunenud lõplikult välja, kuid teatavasti on Inglise kavatsus määrata tollimaksu välismaisele peekonile, suurendades ühtlasi selle kontingente. Tollitud lähesisid inglise seakasvatuse toetamiseks ja tarvitajad saaksid osta suurema sisseveo juures odavamate hindadega. Selle kava teostamine tekitab Taanile kahju, mida vahest saaks kaaluda üles vastutulekuga taani võile ja munadele. Inglise peab mõistma, et taani müüke Inglise ei saa kärpida, ilma et see vähendaks Taani ostujõudu inglise turul.

Taani eksport Inglise oli kõrguspunktil 1929. a., 962 milj. Tkr-ga, madalpunkt il 1932. a. (enne 1933. a. kaubanduslepingut) 725 milj-ga. 1935. a. oli eksport 727 milj. Tkr. ja 1936 I poolel mõne milj. võrra kõrgem kui m. a. samal ajal. 1935. a. müüs Taani Inglise sigu poole võrra vähem kui 1932. a., saades nende eest aga ligikaudu sama summa, mis tähendab suurt kasu Taanile.

Kaubavahetuses Saksaga on Taanil praegu suuri raskusi, mis on tekitanud viimasel ajal teravaid vaidlusi ajakirjanduses. Viimane kokkulepe Saksaga s. a. jaanuarist põhineb põhiliselt lisakontingentide süsteemil. Maksmine toimub kliiringkontode kaudu Saksa Reichsbank'is ja Taani Nationalbanken'is. Jaanuari kokkuleppe määras taani põllumajandussaaduste põhikontingendi aasta peale, lisakontingente pidi aasta jooksul määratama tarvidust mööda. Augusti alguses selgus, et taani tööstus ja kaubandus ei ole tarvitanud ostudeks Saksast võetud valuutaatteste, mistõttu

on tekkinud raskusi taani põllumajanduse ekspordile Saksa.

Välisministri kõne lõpposa, milles ta puudutas taani väliskaubanduse tulevikku, oli kaunis pessimistlik. Saksa ja Inglise korral-

davad põllumajanduslikku enesevarustust tuleviku sõja kartusel. Taanil on ees suuri raskusi, millest ta saab üle ainult siis, kui põllumajandus ja tööstus-kaubandus toetavad teineteist.

P.-AM. ÜHENDRIIGID.

Võiekspordi võimalusi P.-Am. Ühendriigesse.— *Possibilities of Butter Export to U.S.A.*

Kuigi praegu on veel raske öelda, kui võrd pöud vähendas võitoodangut P.-Am. Ühendriigis, näitavad tõusvad võihinnad, et juurdevedu on võrdlemisi piiratud. Osa põimatali- tuste toodangu statistika näitab, et juulis toodeti võid umbes 15—20% võrra vähem kui

m. a. juulis. Külmutusmajade tagavarad olid juuli lõpul samuti umbes 25% väiksemad kui 1. a. samal ajal. Seega ei ole võimatu, et P.-Am. Ühendriigid tõusevad taas tähtsamale kohale või sisseveomaana.

N.-VENE.

NSVL-u või väljavedu. — *Butter Export of U.S.S.R.*

NSVL-u või väljavedu oli k. a. esimese 4 kuu jooksul tunduvalt väiksem kui 1. a.

	4 kuud	
	1936	1935
Inglisse	750	2 933
Saksa	—	2 138
Mujale	53	61
Kokku	803	5 132

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega juulis ja seitsmel kuul 1934—36 a. 1000 kr-des.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, July and 1. I — 31. VII 1934—36. (in 1000 Kr.).

	Juuli			1. I. — 31. VII				July			1. I. — 31. VII.				
	Aasia	Väljavedu	Sissevedu	Saldo	Väljavedu	Sissevedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
ÜLDSE —	1936	7 350	7 386	— 36	44 656	46 401	— 1 745	Taani	1936	206	183	+ 23	880	1 520	— 640
TOTAL	1935	7 930	5 922	+ 2 008	43 637	37 162	+ 6 535	Denmark	1935	116	88	+ 28	778	806	+ 170
Sellest —	1934	6 842	4 166	+ 2 686	34 002	29 163	+ 4 849	Holland	1934	174	66	+ 108	781	534	+ 247
Thereof:								Netherlands	1936	89	120	— 31	769	822	— 53
Briti	1936	3 335	1 584	+ 1 801	16 623	8 039	+ 8 539	1935	114	84	+ 30	665	66	+ 2	
United Kingdom	1935	3 364	1 142	+ 2 222	17 371	6 666	+ 11 205	1934	247	36	+ 212	798	631	+ 157	
1934	3 620	705	+ 2 915	15 295	4 246	+ 11 049	Belgia	1936	80	122	— 42	1 654	764	+ 890	
Saksa	1936	1 693	2 491	— 898	8 761	14 650	— 5 889	Belgium	1935	98	157	— 59	449	757	— 308
Germany	1935	1 639	1 628	+ 163	8 764	10 014	— 1 250	1934	119	193	— 74	643	912	— 264	
1934	844	830	+ 36	5 370	3 621	— 1 251	Poola	1936	74	121	— 47	557	597	— 40	
U. S. A.	1936	281	662	— 401	1 612	4 842	— 3 230	Poland	1935	3	129	— 121	295	770	— 475
U. S. A.	1935	46	726	— 680	1 131	4 681	— 3 550	1934	26	255	— 229	328	985	— 657	
1934	239	469	— 220	693	2 866	— 2 258	Norra	1936	166	14	+ 152	992	82	+ 910	
Läti	1936	117	54	+ 63	668	1 423	— 760	Norway	1935	124	18	+ 106	699	78	+ 621
Latvia	1935	136	62	+ 124	1 311	771	+ 540	1934	63	4	+ 64	720	52	+ 668	
1934	307	130	+ 147	2 640	1 573	+ 967	Itaalia	1936	14	142	— 128	512	334	+ 178	
Prantsuse . . .	1936	101	109	— 8	1 918	979	+ 939	Italy	1935	46	79	— 33	877	643	+ 229
France	1935	178	197	— 24	1 219	1 434	— 215	1934	17	67	— 50	176	187	— 312	
1934	235	204	+ 31	1 818	1 852	— 34	Tšehho- slovakkia . . .	1936	43	44	— 1	302	398	— 94	
Rootsi	1936	324	440	— 116	3 117	2 612	+ 505	Czechoslovakia	1935	52	43	+ 9	335	350	+ 6
Sweden	1935	277	342	— 66	1 900	1 722	+ 178	1934	46	43	— 2	209	405	— 196	
1934	168	168	—	1 123	1 397	— 289	Hispaania . . .	1936	14	8	+ 6	163	293	— 135	
Soome	1936	517	264	+ 253	2 937	1 670	+ 1 367	Spain	1935	4	8	— 4	121	83	+ 38
Finland	1935	1 136	199	+ 937	3 913	1 235	+ 2 628	1934	183	4	+ 179	643	102	+ 441	
1934	173	128	+ 45	1 084	1 166	— 72	Leedu	1936	30	44	— 14	237	337	— 100	
N. S. V. L. . .	1936	208	292	— 84	1 810	1 852	— 542	Lithuania	1935	56	68	— 12	388	264	+ 124
U. S. S. R.	1935	163	192	— 24	1 273	1 122	+ 151	1934	26	15	+ 11	123	51	+ 72	
1934	109	268	— 159	506	1 439	— 933	Šveits	1936	9	27	— 18	194	253	— 59	
							Switzerland	1935	8	33	— 25	75	364	— 289	
								1934	8	53	— 45	71	284	— 213	

PÖLLUMAJANDUSLIK EKSPORTÜHISUS

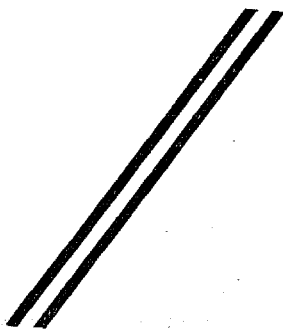
„OVO“

Asutatud 1924. a.

Tallinn, Suur Karja tänav 18.

Telegr. aadr.: OVO – Tallinn.

Telefon nr. 445-71 ja 447-53.

Kanamunade ja nahkade eksport

A/s. „Rotermann'i tehased“

Jahuveskid

Leivatööstus

E S I N D U S E D:

„OPEL“ autod

„OLDSMOBILE“ autod

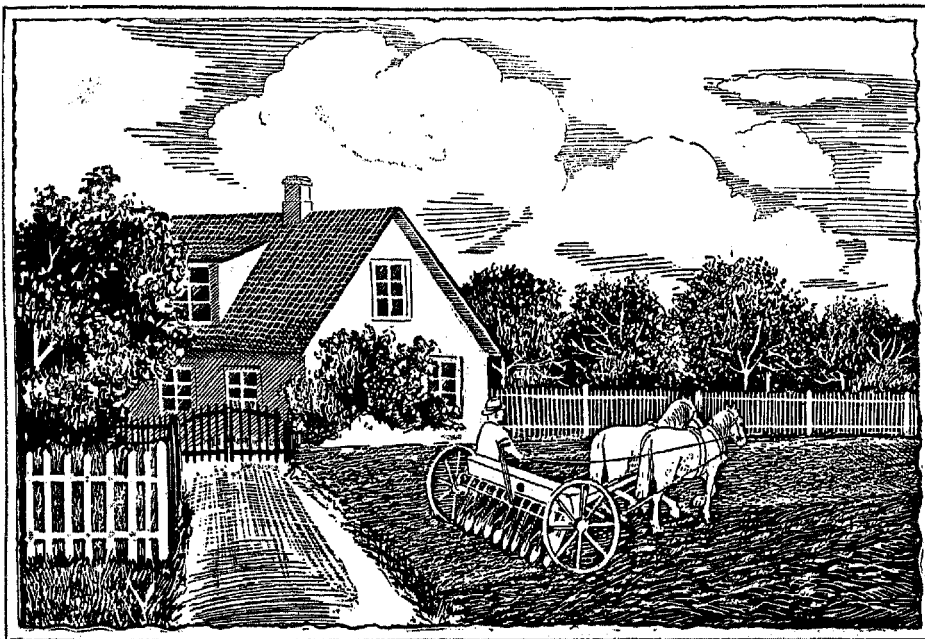
„KRUPP“ autod

„CONTINENTAL“ kummid

Juhatus: Tallinnas

Osakonnad: Tartus, Viljandis, Narvas

Vene põllutöomasinad,

Otstarbekohased ja tugevad

Vene superfosfaat

Tõstab taliviljade saaki ja talvekindlust

Müügil tarvitajate- ja majandusühinguis ning teistes põllumajanduslikes kaupluisis

Suurmüük ETK-s.

A/S „Ühiselu“ trükk, Tallinn. 1936.

1937
RAHVUSMAAMATUKOGU
AR